

Utfodring med fritt val - en alternativ utfodringsmetod för värphöns

Problem

Formulerade, kompletta dieter för värphöns speglar inte deras näringsbehov eftersom deras behov förändras beroende på vädret och deras ålder. Som en konsekvens är näringsämnen ofta under- eller övertillförda.

Lösning

Med frivalsutfodring utfodras inte ransonerna till kycklingarna som ett helfoder utan erbjuds istället som tre separata komponentfoder som tillför energi, protein och kalcium.

Benefits

Genom att använda foder som produceras på gården kan foderkostnaderna minskas. Samtidigt kan hönorna använda sin så kallade "näringsmässiga visdom" för att bättre skapa sina egna rationer genom utfodring med fritt val. Systemet är intressant, särskilt för mobila inhysningssystem eftersom de erbjuder stora mängder ungt gräs och därmed kan minska mängden använda proteinkällor.

Applicability box

Theme

Djurhållning - Foder- och utfodringsstrategier - Production systems - Poultry - Ration planning

Geographical coverage

Kostnadsbesparingar för foder, fodereffektivitet

Application time

När som helst, bäst en månad före början av läggningen.

Required time

En månads övergångstid för höns

Period of impact

Under hela produktionsperioden

Equipment

Fodertunnor med infällda skiljeväggar

Best in

Små grupper i permanenta och mobila stall

Practical Recommendations

- Fodervalen kan delas in i tre huvudfoder (exklusive grus): en energikälla, en proteinkälla blandad med mineral- och vitamintillskott och en kalciumkälla.
- För att främja inläring hos hönsen måste energikomponenten innehålla mycket stärkelse och energi, proteinkomponenten mycket protein, mineraler och vitaminer och den tredje komponenten mycket kalcium. Med endast måttliga skillnader kan inläring inte ske.
- Om olika typer av spannmål används i energikomponenten bör de utfodras blandat i samma tråg.
- Övergången till fullkornsfoder bör ske långsamt under två till tre veckor så att kråset kan bygga upp de muskler som krävs för att krossa kornen.
- Vana till systemet med fritt val av fullkorn bör ske en månad innan värpningen börjar, dvs. från ungefär den 15:e levnadsveckan. På så sätt kan hönan vänja sig vid valfritt foder innan näringsbehovet ökar med äggproduktionen. Kalciumreserver kan också byggas upp vid behov.
- Vitaminer och spårämnen bör inte erbjudas som en separat komponent eftersom hönsens förmåga att kontrollera intaget inte är väl känd. Det finns en risk att vissa djur undviker dem eller äter för mycket, vilket leder till toxicitet.

- För att få en komplett ranson måste tilläggsfoderet vara lämpligt att blanda med spannmål eller spannmål och kalksten. Efter uppfödningstillägget bör ransen övergå till värpningstillägget, som vanligt, när äggproduktionen börjar.
- Ett tillräckligt förhållande mellan djur och utfodringsyta måste upprätthållas och det måste finnas tillräckligt avstånd mellan trägen. Till exempel, för varje 100 höns, två hängande tråg per foderkomponent.

Det finns ytterligare behov av forskning om beteende, potentiella besparingar och praktisk tillämpning.

Further information

Reading

- Blair, R. 2018. Näring och utfodring av ekologiska fjäderfän. 2:a upplagan. CABI. Boston. ISBN 9781786392992.
- Bennet, C. 2002. Valfri utfodring av små värphönsflockar. Extension Report. Manitoba Agriculture. Winnipeg, Kanada. 1-2.
- Forbes, J.M. och F. Shariatmadari. 1994. Proteinval av foder för fjäderfä. World Poultry Science Journal, Vol 50, 7-24.
- Henuk, Y.L. och J.G. Dingle. 2002. Praktiska och ekonomiska fördelar med valfria utfodringsystem för värphöns. World Poultry Science Journal, vol. 58, 199-208.

Weblinks

- Roth, F.X. 2005. Utfodringsstrategier för värphöns i inhysningssystem med grön tillväxt i löpningen (enligt EU-förordning 2092/91). Slutrapport om forskningsprojekt nr: 02OE505/F. <https://orgprints.org/8908/>
- Roth, F.X. 2003. Utfodringsstrategier för värphöns i system med gröntäckande system (enligt EU-förordning 2092/91). Slutrapport om forskningsprojekt nr 02OE505. <https://orgprints.org/2371/>

About this practice abstract and OK-Net EcoFeed

Publishers:

Öko-BeratungsGesellschaft mbH, DE 85411 Hohenkammer,
Phone +49 8137 6372-900, , www.naturland-beratung.de

Research Institute of Organic Agriculture (FiBL), CH 5070 Frick,
Phone +41 62 865 72 72, info.suisse@fibl.org, www.fibl.org

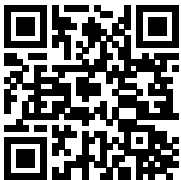
IFOAM Organics Europe, BE 1000 Brussels,
Phone +32 2 280 12 23, www.organicseurope.bio,
www.organicseurope.bio

Authors: Olivia Müsseler, Werner Vogt-Kaute, both Naturland

Contact: o.muesseler@naturland-beratung.de

Permalink:

<https://organic-farmknowledge.org/sv/tool-1/38443>

OK-Net EcoFeed:

<https://orgprints.org/view/projects/OKNetEcoFeed.html>

This practice abstract was elaborated in the Organic Knowledge Network on Monogastric Animal Feed project. The project is running from January 2018 to December 2020. The overall aim of OKNet EcoFeed is to help farmers, breeders and the organic feed processing industry in achieving the goal of 100% use of organic and regional feed for monogastrics.

Project website: <https://ok-net-ecofeed.eu/>

Project partners:

IFOAM Organics Europe (project coordinator), BE; Aarhus University (ICROFS), DK; Organic Research Centre (ORC), UK; Institut Technique de l'Agriculture Biologique (ITAB), FR; Research Institute of Organic Agriculture (FiBL), CH; Bioland, DE; Associazione Italiana per l'Agricoltura Biologica (AIAB), IT; Donau Soja DS, AT; Swedish University of Agricultural Sciences, SE; ECOVALIA, ES; Soil Association, UK.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 773911. This communication only reflects the author's view. The Research Executive Agency is not responsible for any use that may be made of the information provided. The authors and editors do not assume responsibility or liability for any possible factual inaccuracies or damage resulting from the application of the recommendations in this practice abstract

